

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis septimo mensis
Martii, anno Domini M. DCC. LVIII.*

M. STEPHANO - LUDOVICO GEOFFROY,
Scholarum Professore, Doctore Medico, Præside.

An in empyematis operatione scalpellum acu triangulari præstantius ?

I.

IRA naturæ sedulitas, quâ corporis humani salutî prospexit; magis tamen indè miranda quòd pro partium necessitate ipsas majori firmaverit munimine. Quædam vitalibus necessaria functionibus organa, valido tutatur præsidio; alia quibus amissis sanus homo vivit, externis magis obvia patent injuriis. Sic liquidus vitalis fons, sensuum origo, nobilis sedes animæ; molle viscus cerebrum, ossèâ undique thecâ concluditur. Quot indè firmo

A

tutamine præcaveantur à cerebro pericula, satis arguunt nimium heu frequentes adhuc & periculosa ipsius læsiones. Nec minori diligentia vitalia pectoris muniuntur organa. Thoracis cavitatem sternum antè, à tergo columna vertebrarum ossa firmat, dum hinc & inde numerofo costarum vallo circumdatur. Id cordis, pulmonumque postulabat ad vitam necessitas, cum pulmonum alterno motu suffocato, sanguinique à corde derivatis interrupto circuitu, certum subita mortis periculum immineat. At quantiscumque claudatur pectus aggeribus, plurimis adhuc sunt obnoxia periculis ipsius organa. Sic miserranda fert hominis conditio. Internè suppurationes, pectoris hydrops, externè vulnera costas inter illata, totidem funestæ morborum causæ, liquoribus intrà thoracem effusis præbent originem. Indè numerosa malorum sequela, pectoris gravitas, præpedita respiratio decubitusque in latus sanum impossibilis, &c. Tot symptomata promptam artis implorant opem, effusi liquoris exitum. Hunc ergo ferro concedamus, sed ita ut tutior & securior operandi methodus adhibeatur.

I I.

PECTORIS paracenthesim seu perforationem postulat quilibet intrà thoracis cavum liquor effusus. At ille non unius est ejusdemque generis. Modò pus, interdum aqua, sanguis nonnumquam pectus infestant. Pulmonem ulcus depascitur internum, vel costarum serpens in intervallis fistula, congestam interno hiatu purulentam effundit intrà thoracem materiam; sit in pectoris capacitate puris collectio. Hæc sensim aucta, diaphragmati incumbens, ipsum urget pondere, septique transversim alternum præpeditum ac reditum. Difficilis inde & velut onere impedita respiratio. Una tunc salus est pectoris perforatio, *operatio empyematis* à morbi nomine plurimis dicta, quâ purulentæ materiæ via conceditur. Quin & operationem tardare periculosum: pus calido humidoque loco conclusum brevi fiet acrius, pulmonumque compagem magis ac magis totam corroderet. Universalem corporis cachecticam dispositionem sæpe sequitur pectoris hydrops, imò nonnumquam idiopathico thorax tentatur hydrope. Ab effusis intus aquis suffocationis urget periculum. Præmissa interna remedia si non succedunt, augenturque symptomata, unicuique superest remedium operatio. At externa quoque imminent thoraci pericula; vulnere nonnumquam inflicto perfoditur, effususque sanguis intrà pectoris interiora prorumpit. In tantâ calamitate felix æger si non interna læduntur organa, felicior adhuc si simul versùs inferiora thoracis vulnus fuerit illatum. Dilatato vulnere contento sanguini parabitur exitus. At si superiore vulnus partem occupet, in decliviori situ tentanda operatio, ne prorumpens sanguis totam pectoris adimpleat capacitatem. Ex his omnibus paracenthesis pectoris patet necessitas. Quoties ergo propriis dignoscitur signis, intrà thoracis cavum effusus humor, tutiori ac faciliiori viâ erit educendus.

I I I.

NO T O jam morbo, cognitoque affecto thoracis latere, ulteriùs non expecta, citò idoneus deligendus operationi locus. Hic in dorso, unius circiter palmæ distantia à vertebra, situ decliviori, paulò tamen altius in dextro latere quàm in sinistro solet eligi. Sic nullum læsionis diaphragmatis periculum est, nec difficile liquor effluit. Forsàn & rectius in anteriori aut parumper laterali pectoris parte perficeretur operatio; magis enim hic distant à se invicem costæ, nec ita facile minor intercostalis arteria læderetur. Delectus operationi locus atramento solet annotari, tuncque ad operationem deveniendum. Hæc duplici modo, instrumentorumque genere duplici potest perfici

acu triangulari, vel scalpello. Priori, uno perfodiuntur ictu cutis, muscoli, pleura. Penetrat intrâ thoracem acus, tuncque extracto clavo relinquitur tubulus quo evacuantur humores effusi. Promta quidem & facilis operandi methodus, utinam tuta sit & secunda! Non ita brevis nec ita facilis scalpelli ope, imò crudelior est operatio; digitis scilicet tùm superiùs tùm inferiùs cutis adducta, scalpello ita transferimus inciditur, ut trium circiter digitorum plaga costarum directioni respondeat. Tùm reclinat æger corpus ut costas inter amplius sit intervallum. Dein muscoli & pleura ita simul conciduntur ut tùm intercostalis arteriæ præcaveatur læsio, tùm levi tantùm aperturâ pleura perforetur. Sic enim si nulla sit pulmonum cum pleurâ coherencia immisso per foramen aëre, breviter collabitur pulmo & à pleurâ recedit; si verò pleurâ coheret pulmo, introducto specillo poterit à pleurâ removeri. Demùm vel scalpello cum specillo, vel scalpello lenticulato, vulnus ampliatur, & effusi liquores liberè profluunt.

I V.

TUTO, citò, & jucundè curandum. Magni momenti tùm in Medicâ praxi, tùm in operationibus Chirurgicis axioma. In illâ rarum, rarissimum in illis. At si jucundè nequit & citò, tutò saltem debet institui curatiò*. Quid ergò de duplici pectoris paracenthesim perficiendi methodo sit sentiendum, ex hac accipe regulâ. Altera quidem quæ acu triangulari fit operatiò, brevior est & jucundior, uno perfoditur ictu pectoris claustrum, & leve partium vulnerum vix ullo glutinatur negotio. Contrâ quæ scalpellum advocat in usum methodus diuturnior & magis dolorifica. Nec mirum cum longius temporis requiratur intervallum ut singulæ post alias aliæ partes incidantur, majoremque sectiones iteratæ dolorem inferant. Quid ergò? Num scalpello præstantior triangularis acus? Id quidem verum si simul tutior esset; tunc tota optimæ curationis adimpleretur pagina, dum tuta, prompta, levique comitata dolore, adhiberetur operatio. At non ita benignè cum ægris hominibus actum esse credas. Ipsi miserranda superest electio periculum inter & dolorem. Scalpello crudelior quidem & diuturnior est operatio, sed tutior; acu verò triangulari jucundior & promptior, at magis periculosa. Pulmonum adhærentiam cum pleurâ quàm frequens sit, probat iterata cadaverum inspectio. Hanc tamen in homine vivo numquam poteris detegere; imò sæpè sapiùs sic affecti ad extremam usque senectam, felicem perducunt vitam homines. Quantum autem à pulmonum læsione immineat periculum, nemo nescit. At acu triangulari uno perfodiuntur ictu cuncta thoracis tegumenta, si reperitur pulmonis adhærentia, vix ac ne vix quidem præpediri potest, quominus respirationis dilaceretur organum. Magnum quidem inde periculum, nec solum tamen imminet. Etenim etsi nulla pleuræ pulmonisque adsit coherensio, sæpè sapiùs pulmo poterit perforari, si expirationis tempore propellatur acus. Id expirationis mechanica docet actio, cum tunc temporis, claustrorum thoracis constrictione, pulmone compresso, utraque pars sese tangat. Tot & tanta præcaventur pericula si scalpellum adhibeas; levi enim, vixque sensili facto pleuræ foramine simul atque intrâ pectoris cavum ingreditur aër, collabitur pulmo, à pleurâ secedit, nullaque contentorum metuenda læsio. Sed adsit utriusque partis coherencia, non equidem pulmones recedent, non ingredietur aër, at immisso cautè specillo, imò digitorum ope, pellitur pulmo, adhærentia tollitur nullâ tamen factâ læsione. Sic paulò majori diuturniorique dolore vitam sapiùs redimunt ægrotantes.

* Asclepiades officium esse Medici dicit, ut tutò, | periculosa esse nimia & festinatio & voluptas sol-
ut & leviter, ut jucundè curet. Id verum est: sed fere | Cris. l. 3, c. 4. p. 117. Edit. Vanderlinden. Amst. 1667.

FRUSTRA triangularis acūs commoda laudibus tentas extollere. Hæc quidem in abdominis pluriumque partium hydrope, tutò potest adhiberi, in pectoris paracenthesi neutiquam. Dum enim turget aquarum mole gravatum abdomen, ipsiùsque compressione recedunt à tegumentis viscera, nullum contentorum læsionis periculum est, tutò perfoditur venter infimus. At non eadem est thoracis conditio. Claustra ipsiùs ossæ à contentis visceribus diduci nequeunt, & pulmónis adhærentia si qua est, nullo dignoscitur signo. Nec ope scalpelli plevræ sensili membranæ majus periculosulque vulnus dicas inferri. Majus quidem illud est: at quæ sectione fit apertura, minora semper symptomata solet inferre, quàm ea quæ puncturâ perficitur. In hæc dilacerantur fibræ, in illâ secantur. At, inquires, scalpello amplius perficitur vulnus, diutius patitur ægotans, profusio sanguinis major oritur. Idquidem saltem ex parte concedimus. Amplius infligitur vulnus, sed non ità magnum ut paucos intra dies non coalescat, & indè securior operatio: major est diuturniorque paulò dolor, at dolore securitatem æger consequitur. Sanguinis verò effusio quàm parva sit, satis probat vasorum quibus afflicta pars alluitur exilitas. Nec ullum læsionis intercostalis arteriæ periculum est, modò cautè versùs inferioræ scalpellum propellatur. Nihil igitur impedit quominus concludamus.

Ergò in operatione empyematis scalpellum acu triangulari præstantius.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptista Francisus de la Riviere.

M. Petrus-Josephus Morisot Deslandes,

M. Paulus-Jacobus Malonin, Medicus Regina ordinarius, Regiæ Scientiarum Academia, Regiæque Societatis Londinensis Socius, necnon Regius Chemicorum Librorum Censor.

M. Guido Daniël Despatu-teaux.

M. Joannes la Thieullier.

M. Joannes-Baptista Boyer, Facultatis Decanus, Regiæ ordinis Eques, Regis Consiliarius Medicus in Supremo Senatu ac in Præfecturâ Parisiensi, Censor Regius & Regiæ Societatis Londinensis Socius.

M. Clerianus Vachier,

M. Franciscus Bernard.

M. Bernardus de Jussieu, Regiæ Scientiarum Academia, Regiæque Societatis Londinensis Socius & in Horto Regio Botanices Prodemonstrator.

Proponebat Parisiis LUDOVICUS - MARIA GIRARD DE VILLARS, Lucio - Pictò, Doctor Medicus Monspelienfis, Collegii Regii Medicorum Rupellæ Socius, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisienfis Baccalaureus, A. R. S. H. 1758, A SEXTA AD MERIDIEM.